

Popsaná historie TOKU ŘEKY JIZERY v lokalitě našeho kraje „Dolního Pojizeří“

Povodí Jizery je pozůstatkem dávného veletoku zvaném „JSER“, který v dávnověku protékal celým údolím. **Od Benátek ke Kochánku „Naše Jizera“ měla své původní koryto pod obodřeckými stráněmi až do Karlíka** k místu, kterému se říká „Na Příkopech“ a svým **mohutným tokem směřovala přes pozemky ke Kochánku**. Povalené mohutné dubové kmeny a buky byly bezpečnými přechody přes mnohé bažiny, tůně a rozlité toky. Na místech, kde se Jizera rozlévala do šíře, byly známé brody, jichž se používalo při hnaní zvířat na pastvy nebo dopravě nákladů. **Nejstarší brod byl u dnešního Obodře**, kudy vedla stará stezka ze severních Čech a severních krajů ke hradiskům Boleslavi a Kouřimi. Když tento brod byl zvláště v nepokojných či válečných dobách nepřístupný nebo nebezpečný, počalo se používat sousedního brodu v místech dnešního Kochánku, který byl pohodlnější, ale k němuž nebyla cesta v každé roční době schůdná tím, že vedla nepřístupnými lesy a často byla strhána vodními přívaly, na něž lesnatá plošina hornoslivenecká nebyla chudá. Od půlnoční strany **do Jizery vtékal mocný potok plný vody, která protékala hlubokým zarostlým korytem**, které dodnes po něm na památku zůstal a **nese jméno Tichý důl**.

Na listnatých výšinách mezi oběma mocnými toky, které poskytovaly bezpečnou ochranu před dravou zvěří, již se údolí hemžilo, i proti lidskému nepříteli, bylo původní a dávné lidské sídliště prvních obyvatel tohoto místa našeho kraje, i když v té době nebylo ani památky po společném sídlišti (osídlení), které bychom mohli nazvat osadou a to ani tehdy, když noví obyvatelé českých zemí, kteří táhli sem, vedeni dle pověsti praotcem Čechem z původního sídliště Slovanů, vystřídali domácí obyvatele a vytlačili je z obsazených krajů, usadivše se v jejich lovištích.

Ale vraťme se znovu **k Jizeře**, která byla ještě **napájena dalšími potoky** od Mečeříže **tekoucí roklí Rasovnou nebo z Mrázové rokle do Karlova luhu, Malé vody přes Bužany do některého koryta Jizery**, kterých bylo více. **V místech dnešního Karlíku „Na Příkopech“ se hlavní koryto dělilo na 3 někdy i 4 ramena**, ženoucí vodu přes „Malou vodu“, „Panskou zahradu“ směrem „Na Křemen“ přes „Svatého Jána“ korytem do Olšin a dále k Sobětuchům. Nezapomeňte také **na oddělující se rameno na náhon k mlýnu na Šalandě a pile** v dnešních č.p. 31 (*Vaňouskova chalupa*) a č.p. 62, kde se říká „Na Šalandě“ (*Roudnických chalupa*). Odtok náhonu od mlýna a pily odtékal přes pole korytem přes Křemen a louky do Olšin a dále do Pekla.

Z archivních záznamů zaznamenal:

D.t. František Eliáš, Dis, kronikář obce Kochánky